

Riziko a léčba rakoviny ledvin: radí odborník

V rámci onkologické poradny Zdravotnického deníku odpovídal na časté dotazy pacientů a rodinných příslušníků na otázky týkající se nádorů ledvin MUDr. Vladimír Študent, ml., z Urologické kliniky Fakultní nemocnice Olomouc.

Zde jsou dotazy pacientů a odpovědi MUDr. Študenta, ml.

Mohu sám poznat, že mám rakovinu ledvin? Jsou nějaké typické příznaky, které by mě na to mohly upozornit?

Karcinom ledvin je obvykle dlouho bez jakýchkoliv příznaků, ty se bohužel často objevují až je nádor větší, což však neznamená, že takový není vyléčitelný. Příznaky jsou krev v moči, bolest v boku či bedrech nebo při jeho větší velikosti je možné jej i nahmatat. Celkové příznaky jako nechutenství, únava, hubnutí již značí pokročilé onemocnění. Naštěstí je dnes většina nádorů zjištěna včasné při sonografickém či CT vyšetření, kdy se ještě nemusí nijak projevat.

Manžel má diagnostikovanou rakovinu ledvin. Bude muset jít na operaci, které se bojí. Opravdu jde o nejúčinnější léčbu? Nepomohla by třeba chemoterapie?

Operace je jedinou možností jak lze karcinom ledvin vyléčit. Chemoterapie je neúčinná, místo ní se používá tzv. biologická léčba, která však onemocnění nemůže zcela vyléčit a používá se jen u pokročilých onemocnění, kdy nádor nelze zcela chirurgicky odstranit.

Lékaři mi diagnostikovali rakovinu ledvin a musím na operaci. Existuje nějaká možnost, že mi bude ledvina zachována nebo se vždy odstraňuje celá?

Vždy pokud je to technicky možné, se snažíme o tzv. resekci

ledviny. Odstraníme při ní jen nádor a kousek zdravé tkáně. Záleží však na velikosti a uložení tumoru, takže asi v polovině případů musíme odstranit ledvinu celou.

Manželovi diagnostikovali zhoubný nádor na ledvinách. Je možné této nemoci nějak předejít díky správnému životnímu stylu? Manžel je kuřák a celý život bojuje s lehkou nadváhou, může to mít vliv?

Mezi prokázané rizikové faktory patří kouření, obezita a vysoký krevní tlak. Doporučuje se strava s omezením živočišných tuků, spíše ryby a zelenina.

V mé rodině se rakovina ledvin vyskytla u rodičů i prarodičů. Můžu očekávat, že také onemocním? Jak velký vliv mají na vznik karcinomu ledvin geny?

Existují dědičné formy karcinomu ledviny. Pokud se tedy onemocnění vyskytuje v rodině, jsou vhodné sonografické kontroly ledvin každoročně od 30 let věku.

Češi jsou prý první na světě ve výskytu rakoviny ledvin? Souvisí to s naším životním stylem? Čeho bychom se měli vyvarovat? Jaké je nejnebezpečnější jednání, kterého se lidé vůči svým ledvinám dopouštějí?

Ano, je pravdou, že v ČR je největší výskyt rakoviny na světě. Důvod není zcela jasný, je předmětem dalšího vědeckého zkoumání. Nejnebezpečnější je kouření a obezita. Jistou roli patrně hraje i znečištěné ovzduší a voda.

Lékař mi při vyšetření ultrazvukem, které jsem podstupovala kvůli jinému problému, našel nádor na ledvinách. Jaké jsou příčiny vzniku rakoviny ledvin?

Přesná příčina není známa, k rozvoji mohlo vést více faktorů. Riziko významně zvyšuje kouření, obezita, vysoký krevní tlak, nedostatek pohybu a strava bohatá na živočišné tuky.

